

Psykisk barnmisshandel: Varningstecknen

Även om skadorna inte syns utanpå kan psykisk misshandel vara lika skadligt som fysiskt våld och sexuellt utnyttjande. Exakt vad är psykiskt barnmisshandel egentligen? Och utsätter du ditt barn för detta om du någon gång ibland tappar humöret? Här följer en översikt som berättar mer. Psykisk misshandel av barn är mönster av beteenden hos föräldrar eller vårdnadshavare, vilka kan orsaka allvarliga problem för barnet i dess kognitiva, känslomässiga, psykologiska eller sociala utveckling, innefattande:

Ignorerande: Antingen fysiskt eller psykiskt. Föräldern eller vårdnadshavaren ger inte barnet någon respons.

Avvisande: Genom att vägra svara upp till barnets naturliga behov.

Isolering: Föräldern eller vårdnadshavaren förhindrar barnet från att ha normal social interaktion med andra barn, andra familjemedlemmar och andra vuxna.

Utnyttjande eller demoralisering: Vid denna form av misshandel får barnet lära sig, tvingas eller uppmuntras att utveckla olämpliga eller olagliga beteenden.

Verbal misshandel: Detta inkluderar att barnet blir förringat eller nedvärderat, förlöjligt eller belagt med skam, samt utsatt för verbala hot.

Försummelse eller omsorgssvikt: Kan bestå av att föräldern eller vårdnadshavaren försummar barnets behov av utbildning, barnets behov av såväl somatisk som psykiatrisk vård och psykologisk behandling, t.ex. genom att barnet förnekas behandling trots att behov föreligger.

Definitionerna av psykisk misshandel är inte entydiga och det är inte alltid lätt att avgöra exakt var gränserna går, men vanligtvis brukar man inte betrakta **enstaka** negativa attityder eller handlingar som psykisk misshandel.

Handlingarna och attityderna blir till misshandel när det finns **ett ihållande mönster** där samma beteenden upprepas om och om igen så att barnets självkänsla och psykologiska utveckling påverkas negativt. Vanligtvis består alltså psykisk misshandel inte av en enda isolerad incident.

Vilka är varningstecknen?

Barn som drabbas av psykisk misshandel är ofta extremt lojala mot sina föräldrar, eller rädda för att bli straffade om de rapporterar misshandeln. Sorgligt nog kan de också vara så vana vid misshandeln att de tror att det är helt normalt att leva under sådana omständigheter. De varningstecken man kan se hos barn, som blir utsatta för psykisk misshandel, inkluderar:

- Olämpligt, icke åldersadekvat beteende, där barnet antingen uppträder barnligt för sin ålder, eller betar sig lillgammalt, dvs mer vuxet än sin ålder.
- Dramatiska förändringar i beteendet.
- Aggressivitet.
- Ovilja att samarbeta, speciellt med vuxna.
- Sängvätning och liknande problem.
- Destruktivt eller ej socialt accepterat beteende.
- Svårt med kamratrelationer.
- Dåligt självförtroende.
- Rädd och lättskrämd. Rädd för sånt som andra barn i samma ålder inte är rädda för.
- Oförmögen att reagera med känslor. Känslomässigt avstängd.

Självklart kan man även se något av ovanstående beteenden hos barn som inte är utsatta för psykisk misshandel, men **ett förändrat** beteendemönster hos barnet inom flera av dessa områden är en stark indikator på att barnet kan vara utsatt för psykisk misshandel.

